

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение
высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Факультет филологии и истории

УТВЕРЖДАЮ
Проректор по образовательной деятельности КФУ
Проф. Д.А. Гаюровский

_____» _____ 20__ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины
Современная татарская литература Б1.В.ДВ.12

Направление подготовки: 44.03.01 - Педагогическое образование

Профиль подготовки: Родной язык и литература

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: заочное

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Габидуллина Ф.И.

Рецензент(ы):

Галиуллин Радик Рамилевич

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Даутов Г. Ф.

Протокол заседания кафедры No _____ от "_____" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Елабужского института КФУ (Факультет филологии и истории):

Протокол заседания УМК No _____ от "_____" _____ 201__ г

Регистрационный No 10160251119

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Габидуллина Ф.И. Кафедра татарской филологии Факультет филологии и истории , farida-vip@mail.ru

1. Цели освоения дисциплины

- ознакомить студентов с основными тенденциями развития современной литературы;
- сформировать у студентов знание родной литературы, закономерностей современного литературного процесса; понимание художественного своеобразия и значения литературного произведения в социокультурном контексте.
- ознакомление студентов современной историей татарской литературы, крупнейшими писателями и произведениями, их творчеством.
- Задачи дисциплины: -
- изучение татарской художественной словесности в ее диахроническом и синхроническом аспекте; - освоение методологических и стилевых параметров доминантных явлений в татарской литературе и их традиций в художественных системах последующих культурных эпох; - формирование навыков осознанно-аналитического прочтения художественного текста, понимания особенностей его словесной основы и смысловой структуры; - ознакомление студентов с 'творческой лабораторией' писателей, с приемами их литературного мастерства; - обучение исходным принципам филологического подхода к разбору произведения словесного искусства на основе современной литературоведческой терминологии и аналитических методик.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел "Б1.В.ДВ.12 Дисциплины (модули)" основной образовательной программы 44.03.01 Педагогическое образование и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 5 курсе, 10 семестр.

Данная учебная дисциплина 'Современная татарская литература ' Б1.В.ДВ.12.1 относится к вариативной части (Б1.В.ДВ.12.1) профессионального цикла дисциплин включена в раздел основной образовательной программы 44.03.01. Педагогическое образование родной язык и литература.

Дисциплина относится к гуманитарному циклу осваивается на 5-ом курсе (10 семестр).

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-1 (общекультурные компетенции)	способностью использовать основы философских и социогуманитарных знаний для формирования научного мировоззрения
ОК-4 (общекультурные компетенции)	способностью к коммуникации в устной и письменной формах на русском и иностранном языках для решения задач межличностного и межкультурного взаимодействия
ПК-1 (профессиональные компетенции)	готовностью реализовывать образовательные программы по учебным предметам в соответствии с требованиями образовательных стандартов

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- этапы историко-литературного процесса;
- творчество ведущих писателей, его оценку в литературоведении и критике;
- содержание и художественные особенности произведений.

2. должен уметь:

- анализировать эпические, лирические, драматические произведения;
- характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения, пользоваться научной и справочной литературой.

3. должен владеть:

- литературоведческого анализа художественных текстов;
- самостоятельного исследования литературного произведения.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

- этапы историко-литературного процесса;
- творчество ведущих писателей, его оценку в литературоведении и критике;
- содержание и художественные особенности произведений;
- анализировать эпические, лирические, драматические произведения;
- характеризовать художественный мир писателя, своеобразие его мировоззрения, пользоваться научной и справочной литературой;
- литературоведческого анализа художественных текстов;
- самостоятельного исследования литературного произведения.

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 3 зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: экзамен в 10 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
1.	Тема 1. Тема 1. Хәзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү	10		2	4	0	
2.	Тема 2. Тема 2. Хәзерге прозага гомуми күзәтү	10		1	2	0	

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
3.	Тема 3. Тема 3. Хәзерге драматургиягә гомуми күзәтү.	10		1	2	0	
4.	Тема 4. Тема 4. Хәзерге поэзиягә гомуми күзәтү.	10		1	2	0	
5.	Тема 5. Тема 5. Мөдәррис Әгъләмов (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы.	10		1	2	0	
6.	Тема 6. Тема 6. Фәнис Яруллин (1938-2011) Флүс Латыйфи (1943-2010) тормыш һәм ижат юллары.	10		1	2	0	
7.	Тема 7. Тема 7. Фәүзия Бәйрәмова, Ф.Садриев Зөлфәт Хәким тормыш һәм ижат юллары..	10		1	2	0	
.	Тема . Итоговая форма контроля	10		0	0	0	Экзамен
	Итого			8	16	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Тема 1. Хәзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Хәзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү. Кереш лекция. Жәмгыятьтә барган үзгәрешләрнең әдәбият белеменә, тарихына йогынтысы.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Яңа юнәлешләр, темалар барлыкка килү. Сәнгатьчә фикерләү һәм сурәтләүгә яңа алым һәм формаларның тууы.

Тема 2. Тема 2. Хәзерге прозага гомумикүзәтү

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Хәзерге прозага гомумикүзәтү. XX гасырның 80 еллары уртасындагы үзгәрешләр.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Хәбәрдарлыкка, фикертөрлелегенәюлачылу. Компартиянең хакимияттән читләштерелүе. СССР таркалу.

Тема 3. Тема 3. Хәзерге драматургиягә гомуми күзәтү.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Хәзерге драматургиягә гомуми күзәтү. Драматургиядә Т.Миңнуллин, И.Юзеев, А.Гыйләжев, Ш.Хөсәенов, Ә.Баян, Р.Батулла, Р.Хәмид, Р.Мингалим, Ф.Садриев, Ә.Гаффар, Р.Мингалим, Ф.Яруллин, Ю.Сафиуллин кебек драматургларның актив эшчәнлек алып баруы.

практическое занятие (2 часа(ов)):

80 еллар ахырында сәхнә әдәбиятына килгән авторлар: З.Хәким, Г.Каюмов, Д.Салихов, М.Гыйләжев, Р.Сәгъди, Аманулла, Ф.Галиев, Ш.Фәрхетдин, Р.Зәйдулла, Р.Сәлимжанов, Л.Лерон һ.б. Драматургиягә килүче хатын-кызлар: Р.Жиһаншина, М.Маликова, Ф.Бәйрәмова, И.Мәхмүтова һ.б. Бу чор сәхнә әдәбиятының алдынгы традицияләргә таянып үсүе.

Тема 4. Тема 4. Хәзерге поэзиягә гомуми күзәтү.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Хәзерге поэзиягә гомуми күзәтү. Анда жанрлар һәм стильләр төрлеләгә. Поэмалар. Аларның тематикасы. Р.Харис, Зөлфәт, Ф.Яруллин һәм б. шигырьләре. Поэзиядә әхлак кагыйдәләрен саклау өчен көрәш юнәлеше М. Әгъләмов, Х.Әюпов, К.Сибгатуллин, Г.Рәхим).

практическое занятие (2 часа(ов)):

Лирикада хатын-кыз хисләренең чагылышы (С.Сөләйманова, Г.Зәйнәшева, Н.Измайлова, Б.Рәхимова, И.Иксанова, Л.Шагыйрьжан, Ш. Жинангирова, Р.Рахман). Кандаыйлардан килгән интим-лирик шигырь традицияләре (Р.Харис, Р.Гаташ, Р.Вәлиев). Поэзиягә яңа көчләр килүе. Лирика үсешендәге үзенчәлекләр. Жыр жанрының үсеше. Тематик яңгырашы, эчке кичерешләрнең тирәнрәк ачылуы.

Тема 5. Тема 5. Мөдәррис Әгъләмов (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Мөдәррис Әгъләмов (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы. Жир һәм кеше(1968), Кайтавыз(1969) исемле беренче җыентыклары. Р.Харис көтелмәгән метафоралар, шартлы алымнар шагыйре. Шагыйрь ижатына хас алымнар. М. Әгъләмов (1946-2006) поэзиядә реалистик традицияләргә дәвам итүче шагыйрь. Тарих белән килчәкнең, үткән белән хәзергенең якынлыгын сеземләп ижат итүе, Кыңгырау исемле беренче җыентыгы. Шигырьләре һәм поэмалары. Лирикасының үсеш этаплары. Равил Фәйзуллин шигырьдә кыскалыкка, аз сүзлеккә омылуы шагыйрь. Бу юнәлештә ул Шәрык поэзиясендә, бигрәк төркі халыклар шигыриятендә борынгыдан килгән чичәнлек традицияләрен уңышлы дәвам иттерә һәм тупланган тәҗрибәне заманча эчтәлек, яңа форма сыйфатлары белән баета бара.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Р.Фәйзуллин хәзерге татар поэзиясендә кыска формаларга, әйтик, бер-ике-өччүллекләргә, тулы граждандык хокукы бирүчеләрнең берсе. Бүгенге яш буын шагыйрьләре арасында аның тарафдарлары күп. Ул бу өлкәдә үз мәктәбен булдырган шагыйрь.

Тема 6. Тема 6. Фәнис Яруллин (1938-2011) Флүс Латыйфи (1943-2010) тормыш һәм ижат юллары.

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Фәнис Яруллин, Флүс Латыйфи. Тормыш юлы һәм ижатларына гомуми күзәтү. Шигырьләре. Хикәяләре. Драмалары.. Эдип ижатында кеше һәм дөнья турындагы фикерләрен үзенчәлекле бирелеше.. Хронотоп; образлар системасы, персонажларның максатлары, төп геройның характеры һәм аны тудыруның максаты, әсәрдәге фәлсәфи тема, объектив һәм субъектив сурәтләнү алымнарының тормышка ашырылышы.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Ф.Латыйфи. Тормыш юлы һәм ижаты. Беренче әсәрләре. Кыргыз исемле беренче җыентыгы. Хикәяләре. Романнары. Журналистика өлкәсендәге эшчәнлеге.

Тема 7. Тема 7. Фәүзия Бәйрәмова, Ф.Садриев Зөлфәт Хәким тормыш һәм ижат юллары..

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Фәүзия Бәйрәмова, Зөлфәт Хәким. Тормыш юлы һәм ижатларына гомуми күзәтү. Язучының прозасы, драматургиясе, фәнни хезмәтләре. Фәүзия Бәйрәмова- публицист.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Зөлфәт Хәким. Башлангыч чор ижаты. Тормыш юлы һәм ижаты. Хикәяләре. Абсурдлык идеологы һәм гаделлекне, актив эшчәнлекне яклаучы буларак өстенлек итә, тормыш парадокслардан тора кебек мотивлар. Әсәрләрендә шәхес горурлыгы, ихтыяр көче.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Тема 1. Хэзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү	10		Хэзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү. Кереш лекция. Жәмгыятьтә барган үзгәрешләрнең әдәбият белеменә, тарихына йогынтысы. Яңа юнәлешләр, темалар барлыкка килү. Сәнгатьчә фикерләү һәм сурәтләүгә яңа алым һәм формаларның тууы.	12	Устный опрос
2.	Тема 2. Тема 2. Хэзерге прозага гомумикүзәтү	10		Хэзерге прозага гомумикүзәтү. XX гасырның 80 еллары уртасындагы үзгәрешләр. Хәбәрдарлыкка, фикертөрлелегенәюлачылу. Компартиянең хакимияттән читләштерелүе. СССР таркалу.	12	Устный опрос
3.	Тема 3. Тема 3. Хэзерге драматургиягә гомуми күзәтү.	10		Хэзерге драматургиягә гомуми күзәтү. Драматургиядә Т.Миңнуллин, И.Юзеев, А.Гыйләжәв, Ш.Хөсәенов, Ә.Баян, Р.Батулла, Р.Хәмид, Р.Мингалим, Ф.Садриев, Ә.Гаффар, Р.Мингалим, Ф.Яруллин, Ю.Сафиуллин кебек драматургларның актив эшчәнлек алып баруы. 80 еллар ахырында сәхнә әдәбиятына килгән авторлар: З.Хәким, Г.Каюмов, Д.Салихов, М.Гыйләжәв, Р.Сөгъди, Аманулла, Ф.Галиев, Ш.Фәрхетдин, Р.Зәйдулла, Р.Сәлимжанов, Л.Лерон һ.б. Драматургиягә килүче хатын-кызлар: Р.Жиһаншина, М.Маликова, Ф.Бәйрәмова, И.Мәхмүтова һ.б. Бу чор сәхнә әдәбиятының алдынгы традицияләргә таянып үсүе.	12	Письменная работа
4.	Тема 4. Тема 4. Хэзерге поэзиягә гомуми күзәтү.	10		Хэзерге поэзиягә гомуми күзәтү. Анда жанрлар һәм стильләр төрлелеге. Поэмалар. Аларның тематикасы. Р.Харис, Зөлфәт, Ф.Яруллин һ.б. шигырьләре. Поэзиядә әхлак кагыйдәләрен саклау өчен көрәш юнәлеше М. Әгъләмов, Х.Әюпов, К.Сибгатуллин, Г.Рәхим). Лирикада хатын-кыз хисләренең чагылышы (С.Сөләйманова, Г.Зәйнәшева, Н.Измайлова, Б.Рәхимова, И.Иксанова, Л.Шагыйрьжан, Ш. Жиһангирова, Р.Рахман). Кандаыйлардан килгән интим-лирик шигырь традицияләре (Р.Харис, Р.Гаташ, Р.Вәлиев). Поэзиягә яңа көчләр килүе. Лирика үсешендәге үзенчәлекләр. Жыр жанрының үсеше. Тематик яңгырашы, эчке кичерешләрнең тирәнрәк ачылуы.	12	Устный опрос

N	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
5.	Тема 5. Тема 5. Мөдәррис Әгъләмөв (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы.	10		Мөдәррис Әгъләмөв (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы. Жир һәм кеше(1968), Кайтавыз(1969) исемле беренче җыентыклары. Р.Харис көтелмәгән метафоралар, шартлы алымнар шагыйре. Шагыйрь ижатына хас алымнар. М. Әгъләмөв (1946-2006) поэзиядә реалистик традицияләргә дәвам итүче шагыйрь. Тарих белән килчәккә, үткән белән хәзергә яқынлыгын сиземләп ижат итүе, Кыңгырау исемле беренче җыентыгы. Шигырьләре һәм поэмалары. Лирикасының үсеш этаплары. Равил Фәйзуллин шигырьдә кыскалыкка, аз сүзлеккә омтылучы шагыйрь. Бу юнәлештә ул Шәрык поэзиясендә, бигрәк тә төрки халыклар шигыриятендә борынгыдан килгән чичәнлек традицияләрен уңышлы дәвам иттерә һәм тупланган тәҗрибәне заманча эчтәлек, яңа форма сыйфатлары белән баета бара. Р.Фәйзуллин хәзерге татар поэзиясендә кыска формаларга, әйтик, бер-ике-өччүллекләргә, тулы гражданлык хокукы бирүчеләрнең берсе. Бүгенге яшь буын шагыйрьләре арасында аның тарафдарлары күп. Ул бу өлкәдә үз мәктәбен булдырган шагыйрь.	7	Тестирование
6.	Тема 6. Тема 6. Фәнис Яруллин (1938-2011) Флүс Латыйфи (1943-2010) тормыш һәм ижат юллары.	10		Фәнис Яруллин, Флүс Латыйфи. Тормыш юлы һәм ижатларына гомуми күзәтү. Шигырьләре. Хикәяләре. Драмалары.. Эдип ижатында кеше һәм дөнья турындагы фикерләргә үзенчәлекле бирелеше.. Хронотоп; образлар системасы, персонажларның максатлары, төп геройның характеры һәм аны тудыруның максаты, әсәрдәге фәлсәфи тема, объектив һәм субъектив сурәтләү алымнарының тормышка ашырылышы. Ф.Латыйфи. Тормыш юлы һәм ижаты. Беренче әсәрләре. Кыргыз исемле беренче җыентыгы. Хикәяләре. Романнары. Журналистика өлкәсендәге эшчәнлеге.	10	Реферат

№	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
7.	Тема 7. Тема 7. Фәүзия Бәйрәмова, Ф.Садриев Зөлфәт Хәким тормыш һәм иҗат юллары..	10		Фәүзия Бәйрәмова, Зөлфәт Хәким. Тормыш юлы һәм иҗатларына гомуми күзәтү. Язучының прозасы, драматургиясе, фәнни хезмәтләре. Фәүзия Бәйрәмова- публицист. Зөлфәт Хәким. Башлангыч чор иҗаты. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Абсурдлык идеологы һәм гаделлекне, актив эшчәнлекне яклаучы буларак өстенлек итә, тормыш парадокслардан тора кебек мотивлар. Эсәрләрендә шәхес горурлыгы, ихтыяр көче.	10	Письменная работа
	Итого				75	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Вузское освоение курса 'Современная татарская литература' предполагает использование как традиционных, так и инновационных образовательных технологий, а также настоятельно требует рационального их сочетания.

Традиционные образовательные технологии подразумевают использование в учебном процессе таких методов работ, как лекция, практическое занятия, семинар и др.

При проведении занятий планируется использование активных и интерактивных форм занятий (деловых и ролевых игр, проектных методик, мозгового штурма, коммуникативного тренинга, иных форм) в сочетании с внеаудиторной работой.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Тема 1. Хәзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү

Устный опрос, примерные вопросы:

Хәзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү. Кереш лекция. Жәмгыятьтә барган үзгәрешләренң әдәбият белеменә, тарихына йогынтысы. Яңа юнәлешләр, темалар барлыкка килү. Сәнгатьчә фикерләү һәм сурәтләүгә яңа алым һәм формаларның тууы. Хәзерге прозага гомуми күзәтү. XX гасырның 80 еллары уртасындагы үзгәрешләр. Хәбәрдарлыкка, фикер төрлелегенә юл ачылу. Компартиянең хакимияттән читлештерелүе. СССР таркалу. Роман жанрының үсеше. Бу өлкәдә Рабит Батулла, Мөсәгыйть Хәбибуллин, Ринат Мөхәммәдиев, Төлгат Галиуллин. Галимжан Гыйльманов, Мәдинә Маликова һ.б. эшчәнлеге. Повесть жанры. Фәрит Яхин, Марсель Галиев һ.б. эшчәнлеге. Прозаның темалары.. Авыл, Сугыш, Шәһәр прозасына бүленеш мәсьәләсе. Иҗат юнәлешләре, агымнарының яңаруы. Детектив, публицистик, мемуар-автобиографик жанрларның үсеше. Хикәя, повесть, роман жанрларының төрләнү-тармаклануы.

Тема 2. Тема 2. Хәзерге прозага гомумикүзәтү

Устный опрос, примерные вопросы:

Мөхәммәдиев, Төлгат Галиуллин. Галимжан Гыйльманов, Мәдинә Маликова һ.б. эшчәнлеге. Повесть жанры. Фәрит Яхин, Марсель Галиев һ.б. эшчәнлеге. Прозаның темалары.. Авыл, Сугыш, Шәһәр прозасына бүленеш мәсьәләсе. Иҗат юнәлешләре, агымнарының яңаруы. Детектив, публицистик, мемуар-автобиографик жанрларның үсеше. Хикәя, повесть, роман жанрларының төрләнү-тармаклануы.

Тема 3. Тема 3. Хәзерге драматургиягә гомуми күзәтү.

Письменная работа, примерные вопросы:

Хәзерге драматургиягә гомуми күзәтү. Драматургиядә Т.Миңнуллин, И.Юзеев, А.Гыйләжөв, Ш.Хөсәенов, Ә.Баян, Р.Батулла, Р.Хәмид, Р.Мингалим, Ф.Садриев, Ә.Гаффар, Р.Мингалим, Ф.Яруллин, Ю.Сафиуллин кебек драматургларның актив эшчәнлек алып баруы. 80 еллар ахырында сәхнә әдәбиятына килгән авторлар: З.Хәким, Г.Каюмов, Д.Салихов, М.Гыйләжөв, Р.Сәгъди, Аманулла, Ф.Галиев, Ш.Фәрхетдин, Р.Зәйдулла, Р.Сәлимжанов, Л.Лерон һ.б. Драматургиягә килүче хатын-кызлар: Р.Жиһаншина, М.Маликова, Ф.Бәйрәмова, И.Мәхмүтова һ.б. Бу чор сәхнә әдәбиятының алдынгы традицияләргә таянып үсүе.

Тема 4. Тема 4. Хәзерге поэзиягә гомуми күзәтү.

Устный опрос, примерные вопросы:

Хәзерге поэзиягә гомуми күзәтү. Анда жанрлар һәм стильләр төрлеләгә. Поэмалар. Аларның тематикасы. Р.Харис, Зөлфәт, Ф.Яруллин һ.б. шигырьләре. Поэзиядә әхлак кагыйдәләрен саклау өчен көрәш юнәлеше М. Әгъләмов, Х.Әюпов, К.Сибгатуллин, Г.Рәхим). Лирикада хатын-кыз хисләренә чагылышы (С.Сөләйманова, Г.Зәйнәшева, Н.Измайлова, Б.Рәхимова, И.Иксанова, Л.Шагыйрьжан, Ш. Жиһангирова, Р.Рахман). Кандаыйлардан килгән интим-лирик шигырь традицияләре (Р.Харис, Р.Гаташ, Р.Вәлиев). Поэзиягә яңа көчләр килүе. Лирика үсешендәгә үзенчәлекләр. Жыр жанрының үсеше. Тематик яңгырашы, эчке кичерешләрен тирәнрәк ачылуы.

Тема 5. Тема 5. Мөдәррис Әгъләмов (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы.

Тестирование, примерные вопросы:

Мөдәррис Әгъләмов (1946-2006), Ринат Харисның һәм Равил Фәйзуллинның әдәбиятка алып килгән яңалыгы. Жир һәм кеше(1968), Кайтавыз(1969) исемле беренче җыентыклары. Р.Харис көтелмәгән метафоралар, шартлы алымнар шагыйре. Шагыйрь ижатына хас алымнар. М. Әгъләмов (1946-2006) поэзиядә реалистик традицияләргә дәвам итүче шагыйрь. Тарих белән килчәкнең, үткән белән хәзергәнең якынлыгын сиземләп ижәт итүе, Кыңгырау исемле беренче җыентыгы. Шигырьләре һәм поэмалары. Лирикасының үсеш этаплары. Равил Фәйзуллин? шигырьдә кыскалыкка, аз сүзлелеккә омтылучы шагыйрь. Бу юнәлештә ул Шәрык поэзиясендә, бигрәк тә төрки халыклар шигъриятендә борынгыдан килгән чичәнлек традицияләрен уңышлы дәвам иттерә һәм тупланган тәҗрибәне заманча эчтәлек, яңа форма сыйфатлары белән баета бара. Р.Фәйзуллин хәзерге татар поэзиясендә кыска формаларга, әйтик, бер-ике-өччүллекләргә, тулы гражданлык хокукы бирүчеләрнең берсе. Бүгенге яш буын шагыйрьләре арасында аның тарафдарлары күп. Ул бу өлкәдә үз мөктәбән булдырган шагыйрь.

Тема 6. Тема 6. Фәнис Яруллин (1938-2011) Флүс Латыйфи (1943-2010) тормыш һәм ижәт юллары.

Реферат, примерные вопросы:

Фәнис Яруллин, Флүс Латыйфи. Тормыш юлы һәм ижәтларына гомуми күзәтү. Шигырьләре. Хикәяләре. Драмалары.. Эдип ижатында кеше һәм дөнья турындагы фикерләренң үзенчәлекле бирелеше.. Хронотоп; образлар системасы, персонажларның максатлары, төп геройның характеры һәм аны тудыруның максаты, әсәрдәгә фәлсәфи тема, объектив һәм субъектив сурәтләү алымнарының тормышка ашырылышы.Ф.Латыйфи. Тормыш юлы һәм ижаты. Беренче әсәрләре. Кыргыз исемле беренче җыентыгы. Хикәяләре.Романнары. Журналистика өлкәсендәгә эшчәнлегә.

Тема 7. Тема 7. Фәүзия Бәйрәмова, Ф.Садриев Зөлфәт Хәким тормыш һәм ижәт юллары..

Письменная работа, примерные вопросы:

Фәүзия Бәйрәмова, Зөлфәт Хәким. Тормыш юлы һәм ижәтларына гомуми күзәтү. Язучының прозасы, драматургиясе, фәнни хезмәтләре. Фәүзия Бәйрәмова- публицист. Зөлфәт Хәким.Башлангыч чор ижаты. Тормыш юлы һәм ижаты. Хикәяләре. Абсурдлык идеологы һәм гаделлекне, актив эшчәнлекне яклаучы буларак өстенлек итә, тормыш парадокслардан тора кебек мотивлар. Әсәрләрендә шәхес горурлыгы, ихтыяр көче.

Итоговая форма контроля

экзамен (в 10 семестре)

Примерные вопросы к итоговой форме контроля

1. Хәзерге әдәби хәрәкәткә гомуми күзәтү.
2. Хәзерге прозага гомуми күзәтү.
3. Хәзерге драматургиягә гомуми күзәтү.
4. Хәзерге поэзиягә гомуми күзәтү.
5. Ринат Харис. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
6. Мөдәррис Әгъләмов. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
7. Зөлфәт. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
8. Лена Шагыйрьҗан. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
9. Флера Гыйззәтуллина. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
10. Фәйрүзә Мөслимова. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
11. Шәмсия Жинангирова. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре һәм поэмалары.
12. Фәүзия Бәйрәмова. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Сандугачның балалары. Безне онытмагыз, Кара урман,
13. Фәтәх Садриев. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Драмалары. Таң жиле, Бәхетсезләр бәхете.
14. Ринат Мөхәммәдиев. Тормыш юлы һәм иҗаты. Кенәричитлеккошы, Истәлекчән Гыйлемханга.
15. Нәбирә Гыймәтдинова. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Сихерче. Күкетөкереге, Болан, Ак торнакаргышы.
16. Фәкил Әмәк. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Соңгы көз. Гөлҗиһан.
17. Зөлфәт Хәким. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Гәнәһ. Курку, Юләрләйорты.
18. Тәлгат Галиуллин. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Тәүбә, Төнгеюллар.
19. Рафаэль Сибат. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Исабәт. Атлар рәнҗеше,
20. Айдар Хәлим. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Татар вакыты.
21. Фәлүс Латыйфи. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Ак-карагатимәскә. Хыянәт, Бәйсезәтләрне атарга.
22. Мөгъсүм Хужин. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре.
23. Галимҗан Гыйльманов. Тормыш юлы һәм иҗаты. Албастылар.
24. Марат Әмирханов. Тормыш юлы һәм иҗаты. Тәкъдир. Мөкәррәмә.
25. Гурий Тавлин. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Афәт.
26. Зәки Зәйнуллин. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Сугышалдымалайлары.
27. Мәдинә Маликова. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Оҗмахбалалары, Өермә.
28. Радик Фәйзов. Тормыш юлы һәм иҗаты. Телсез, Көнбагышчәчәкләре, Тәңре хөкеме.
29. Вахит Имамов. Тормыш юлы һәм иҗаты. Могикан, Япун татары.
30. Фәнис Яруллин. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шигырьләре. Хикәяләре. Драмалары. Яралыязмышлар, Кыйгак-кыйгакказкычыра.
31. Рауль Мирхәйдәров. Тормыш юлы һәм иҗаты. Хикәяләре. Иртәләгән сагыш.
32. Данил Салихов. Тормыш юлы һәм иҗаты. Алла каргаган йорт.
33. Т. Миннуллин. Тормыш юлы һәм иҗаты. Шәжәрә.

7.1. Основная литература:

- Национальные литературы республик Поволжья (1980-2010 гг.): учебное пособие / науч. ред. В.Р. Аминев. - Казань: Казан. ун-н, 2016. - 368 с. - Режим доступа: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/104547>
- Юсупова Н.М. Современная татарская литература: конспект лекций / Н.М. Юсупова Г.Р. Гайнуллина. - Казань, 2014. - Режим доступа: <http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/21758>

Аmineва В.Р. Теория литературы: конспект лекций. - Казань, 2014. -355 с. - Режим доступа:
<http://dspace.kpfu.ru/xmlui/handle/net/21754>

7.2. Дополнительная литература:

Гыйлажев, Т.Ш. Татар әдәбияты. XX гасыр башы : Лекцияләр, гамәли дәрәсләр, тестлар: югары уку йортлары өчен уку әсбабы / Т.Ш.Гыйлажев. - Казан : Мәгариф, 2007. - 239 б. 67 экз.

Уз-уземә кайтам: XX гасырның 70-90 нчы еллар татар әдәбияты / фәнни ред.А.Г.Яхин.- Казан: Мәгариф, 2008. - 431 б. 10 экз.

Гөлләр усә көлләрдә... : XX гасырның 50-60 нчы еллар татар әдәбияты. Поэзия. Драматургия / фәнни ред.А.Г. Яхин. - Казан : Мәгариф, 2006. - 415 б. 51 экз.

7.3. Интернет-ресурсы:

БиблиоРоссика - www.BiblioRossica.com

История татарской литературы - <http://kitaphane.ru/ciki/partner.html>

Книгофонд - knigafund.ru

Научная электронная библиотека - eLIBRARY.RU

Университетская библиотека онлайн - <http://www.biblioclub.ru/http://lib.rus.ec/b/22174>

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Современная татарская литература" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

электронная библиотечная система Издательства "Лань"

электронная библиотечная система "Консультант студента" (Учебники для высшего медицинского и фармацевтического образования)

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 44.03.01 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Родной язык и литература .

Автор(ы):

Габидуллина Ф.И. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

Галиуллин Радик Рамилевич _____

"__" _____ 201__ г.